

EDITORIAL

Yo tinc un ensomi

Enguany, el 28 d'agost, es complia el 50 aniversari d'aquell famós discurs pronunciat per **Martin Luther King** als peus de l'estatua de **Lincoln** en la capital dels **Estats Units**. Una memorable jornada la d'aquell any 1963 en **Washington** que no deixaria impassible a ningú, puix noves corrents de **llibertat** i **justícia** començaren a discorrer per un país que fea gala del concepte de llibertat, pero mantenia lleis que marginaven i segregaven a una part de la població condemnada a patir els prejuïus racials.

El nostre poble, marginat des de fa segles i diluït en un elixir de **despersonalisació** que l'anestesia i el fa correr darrere del primer adulator que apareix en l'escena pública, no ha fet massa cas ad alguns "Luther Kings" que de tant en tant han aparegut per a denunciar estats de sumissió i propiciar un canvi, un nou camí que conduira, primer a recuperar el sentiment de poble, de **Poble Valencià**, i en acabant, a actuar en conseqüència com una societat coherent i cohesionada. En fi, allo que nos dia **Fausti Barberà** de ser "valencians valencians".

Si bé la majoria podem coincidir en que **1707** suponen un abans i un després en eixe procés gradual de pèrdua de personalitat, de sentiment de poble, d'orgull de valenciania, també haurem d'anar admetent que els anys posteriors a la **Guerra Civil** compatriotes nostres -pel fet d'haver naixcut en terres valencianes- es posaren de bona gana al servici del nou règim (era difícil evitar participar d'un estat de coses que ho plenava tot, pero alguns traqueren bon profit de la seua bona disposició) i laboraren per borrar lo que nos fea poble singular, s'esforçaren en magnificar relacions i manifestacions que nos feren participants d'una cultura "superior" que dien era nostra i, per a conseguir este objectiu, es dedicaren a **minusvalorar** l'existència històrica d'una nacionalitat valenciana lliure, protagonista del seu passat, a l'hora que impedién que ho fora del seu present i futur, reduint-la a una província administrativa d'un **centralisat Estat espanyol**.

Arribaren temps de llibertat per a la nostra societat a l'acabar la dictadura, i pareixia que també nos anava a alcançar eixe ensomi que Luther King desenrollava en el seu discurs, pero, una volta mes, les aspiracions de molts foren truncades. Aprofitant-se de la **falta d'autoestima** induïda durant sigles, un nou mal s'havia introduït molt profundament a diferents nivells, especialment en l'àmbit universitari, en el qual, enmig d'un sector ancorat encara al vell

règim, havia pres cos un grup que tindria en les seues mans la formació d'una generació d'estudiants als quals no els fon difícil embauçar. D'esta manera, fingint un crit de llibertat front al procés centralisador, els allumenats mercenaris del nou orde social nos volgueren fer participants d'un ensomi que en realitat era un **malson**, imponent baix subterfugis un nou model social i cultural que, no ja infravalorava, sino que directament **negava** l'identitat valenciana, fent-la vassalla d'una identitat i cultura -també esta "superior" i que, també, dien era la nostra- que s'havia gestat a l'ombra de l'Abadia de Montserrat i de les Rambles de la ciutat comtal: el **pancatalanisme**.

Des del **Rogle** tenim un ensomi, un que ompli de **llibertat** al nostre poble. Pero ne tenim un altre mes proxí, mes accessible, i necessari per a complir l'anterior, i es que pogueren desterrar-se les concepcions **sucursalistes** entorn a tot lo valencià i després, junts, buscarem el nostre lloc en el món. Nos agrada mirar en l'història, especialment a l'època en la que erem capital del **Mediterraneu**, qua floria el comerç, quan s'alçaven emblemàtiques

MARTIN LUTHER KING EL 28 D'AGOST DE 1963

edificacions i es creaven mits i tradicions, quan la societat, per mig dels jurats, plantava cara a les injustícies, quan la nostra **llengua valenciana** era model per a unes altres, que la copiaven, quan les nostres obres jurídiques eren model de convivència social i regulaven el mateix comerç marítim... Llavors erem un poble **lliure** i **respectat**.

Ensomiem, en suma, en un **progrés col·lectiu** que estiga basat en la **prosperitat individual**, perquè la segona sense el primer no es possible, pero el primer sense la segona, es indigne. Parafrasejant a Martin Luther King en el seu discurs (canviant "racial" per "social"): Ara es el temps d'elevant-nos de l'obscura i desolada vall de la segregació cap a l'allumenat camí de la justícia social. Ara es el temps d'elevant la nostra nació de les arenes movedices de l'injustícia social cap a la solida roca de la germanor.

I, igual que ell aspirava a una justícia racial i a una llibertat per a tots, també les nostres aspiracions van hui per una major i mes eficient **justícia**, per una major **llibertat** i per que el **treball** deixe de ser un bé escàs i es convertisca en un instrument per a possibilitar el progrés, la prosperitat i la millora dels estatus personal i col·lectiu. Tots estos son els nostres **desijis** en un setembre que obri un nou cicle en l'any i nos acostava a la festa gran dels valencians.

LA CITA

Es remolins de la revolta
continuaran sacant els ciments
de la nostra nació fins
que emergisca l'esplendorosa
dia de la justícia.

Martin Luther King

SUMARI

- 1
• EDITORIAL: **YO TINC UN ENSOMI**
- 2
• LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
• FENT MEMORIA: **LA FESTA DE LA VEREMA DE REQUENA**
- 3
• FRUITES, VERDURES I HORTALICES (LXXXVII): **PARLEM DE LES AVELLANES**
• SEMBLANÇA: **PACO VINYES**
• RESENYA BIBLIOGRAFICA: **SENYERA VALENCIANA. SÍMBOL DE LLIBERTAT**
- 4
• PASSATEMPS
• RONDALLA: **AMAGAR LA FELICITAT**

ACLARIMENT

Esta publicació està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que es una obra col·lectiva, l'encarregat de la redacció final de cada article te llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuació de la seua preferència. Este tema es motiu de debat, pero no de divisió, entre nosatres.

AVIS

Ara que s'ha gastat est estiu els pocs aforros que li quedaven, ¿qué pot fer fins a la paga extra de Nadal? Puix coses que no costen massa.

¡Oh! ¡Ara que caiguem! Resulta que fer fotocopies d'est eixemplar i repartir-les entre amics i coneguts es baratissim.

¡Quina casualitat!

ACTIVITATS CULTURALS SETEMBRE DE 2013

Trobarà més informació dirigint-se a les respectives associacions:

Aellva (Assoc. d'Escriptors en Llengua Valenciana)
C/Alt, 64. 46003 Valencia C.
www.aellva.org

9 Set (dilluns) 19:30 h. Seu de l'Aellva.

TERTULIA-TALLER DE PROSA

Participen Josep Navarro i Rafael Melià.
+Info: **Aellva**

28 Set (dissabte) 19 h. Salo d'Actes de l'Ajuntament de Torrent.

HOMENAGE POSTUM A PACO VIÑES

Organisa: Grup d'Albades Els Llauradors de Torrent.

Web del Rogle

Els recordem que en la web del **Rogle** trobaran, en format pdf, ademés de tots els eixemplars mensuals anteriors, els sis números Extra que portem editats.

Estem treballant en l'intenció de poder oferir-la millorada. Confiam en que en el proxí **Rogle** d'octubre pugam fer l'anunci d'eixe canvi que vol contribuir a fer més accessibles els articles del bolletí, ademés d'incrementar el número de documents monogràfics, per a continuar en el nostre objectiu de difondre temes d'interés valencià i valencianista i posar-los a l'abast de tot lo mon.

CONTACTA EN NOSATRES

Apartat de Correu 527
46002 Valencia ciutat

Telefon: 617 030 370

rogleconstantillombart@gmail.com

Rogle en Internet

Tots els eixemplars editats fins ara estan, en pdf, en:

www.rogleconstantillombart.com

I els editorials se poden llegir en:

www.fullvolant.com

COLABORA EN EL ROGLE

Donar difusió ad esta publicació es la millor forma de col·laborar en nosatres. També pots fer-te **soci** (36 € a l'any) o **col·laborador** (12 € a l'any), i t'enviaré a casa tots els números que es publiquen durant l'any.

Si tens voluntat de fer alguna puntual aportació econòmica, també te quedariem molt agraïts. El nostre número de conte, en **Caixa Ontinyent**, es:

2045 6014 65 3000195833

PATRIMONI VALENCIÀ

M^aA.M.C.

La Festa de la Verema de Requena

En el **Regne de València** més d'una localitat conta entre les seues tradicions la celebració de festes entorn al cultiu del raïm i al caldo que d'ell s'extrau. Quan s'acaba l'estiu i s'acosta la primavera d'hivern es l'època de fer la collita del raïm madur que, una volta convenientment elaborat, nos oferix el vi, eixe preciàt líquid que des dels seus orígens gojà de la més alta consideració i d'un gran simbolisme social.

En setembre es el terme de **Utiel** el que celebra, dins de les seues festes patronals, una fira agrícola en la qual el vi, juntament en els embotits, son els grans protagonistes. En la **Partida Mataola de Elig** trien també este mes per a fer la seua festa de la verema. Localitats com **Chest** i **Titagües** la celebren en ple octubre. En la **Plana Alta** es la població de **Benlloch** la que en novembre fa esta celebració... Però indubtablement es **Requena**, que te el terme municipal més gran del **Regne de València**, la que sense dubte, be siga per la seua antiguetat o per l'importància que ha anat acumulant a lo llarg dels anys, la que fruit de la mes senyalada **Festa de la Verema**, la qual ja en 1966 obtingue la declaració de **Festa d'Interés Turístic Nacional**.

La Festa de la Verema de Requena està considerada la més antiga a nivell peninsular. Aixina, en 1947, a iniciativa d'un grup de veïns, **Arrabal**, se proposa incloure en la **Fira Migeval** que tots els anys s'organisa una serie d'actes que reivindicaren el mig de sustent principal de la localitat. A l'any següent, en unes activitats molt senzilles, a l'hora que transcendents, se celebraria la **I Edició** de la Festa de la Verema, que engrany ha arribat a l'edició **LXVI**, en una duració de dotze dies, del 21 d'agost al 1 de setembre, en un important programa d'actes. Esta festa, que començaria comprenent dos dies i en la que únicament se feren dos balls en la Glorieta i la proclamació de la **Reina de la Vendimia** i la seua **Cort d'Honor**, a lo llarg d'estos anys ha

passat a ser tot un acontenyiment que marca el ritme de vida dels habitants de la població, i que ha contribuït a que siga coneguda internacionalment, sent moltíssims els forasters que se desplacen allí estos dies.

En la **II Edició**, en 1949, se li volgue donar caràcter de festa major i a partir d'ací se començaria, edició a edició, a estructurar-la en les activitats i actes dels quals actualment se compon. S'incorporarien les comissions infantils, se compondria l'Himne de la Festa, **Cantemos a Requena**, s'alçaria el **Monument a la Verema**, se faria l'apertura oficial del **Mesón del Vino** com a domicili social, etc.

Entre els actes més representatius s'ha de destacar la proclamació de la Reina de la Festa, de les Reines i Dames dels barris i sectors i, junt ad estos i davant el Monument Nacional del

MONUMENT A LA VEREMA
REQUENA

Vi, els més esperats i que donen començament a revivre segles i segles de costums arrelades als vins i que son el **Trajipjat** del raïm i la **Benedicció del Primer Most**, que donarà pas a l'apertura, per a la degustació pública, de la **Font del Vi**, que brollarà durant totes les festes. També la **Ofrena de Flors i Fruits** a la **Mare de Deu dels Dolors**, la cavalcata veremal i la popular nit de la **Zurra**, instaurada en l'any 1977. Este mateix dia, en el barri de **Las Peñas** es celebra la nit del **Labrador**. Unes atres celebracions son: la **Nit del Vi**, que s'instituí per a commemorar les Bodes de Plata en 1972, el **Dia del Requenense Ausente**, Rally Humorístic, la Cremà de la Font del Vi...

Per a arrematar estos dies s'organisa **Ferevin-2013**, la Fira Requenense del Vi, una mostra monogràfica sobre el vi en Denominació d'Oríge que conta en 22 anys d'existència i es de les més importants de les nostres terres.

La Festa de la Verema de Requena ha arribat fins a l'actualitat en l'impuls d'un llarg llistat de dones i homes que dediquen a lo llarg de l'any el seu temps i part de sa vida a la promoció de la cultura de la vinya i el vi i al desenroll cultural de la comarca, fent exposicions de maquinària agrícola, conferències, fires, i unes atres activitats compatibles en els actes lúdics-verbenes, castells de focs artificials, bous, concerts, etc.- que complementen les celebracions més solemnes dels específics dies de la festa, i que fan que Requena siga un referent en molt de renom per al turisme, i sobre tot en el món de la vinya i el vi.

CARTELL DE LA FIRA I LXVI
FESTA DE LA VEREMA

bat a l'edició **LXVI**, en una duració de dotze dies, del 21 d'agost al 1 de setembre, en un important programa d'actes. Esta festa, que començaria comprenent dos dies i en la que únicament se feren dos balls en la Glorieta i la proclamació de la **Reina de la Vendimia** i la seua **Cort d'Honor**, a lo llarg d'estos anys ha

Parlem de les avellanes

Junt a les arameles, els cacaus i els anous, les avellanes completen les quatre fruites seques de producció espanyola de consum diari abundant. També podríem incloure els pinyonets dels pins pinyoners i les famoses pipes del girasol, encara que estes cobrixen habitualment unes atres funcions, i, com no, els pistachos, encara que la producció d'estos és, en la seua gran majoria, forànea.

El cultiu de l'avellana en **Espanya** té menys importància que el de l'armela i es dona en zones més be restringides; no obstant, es un dels majors productors europeus, sent **Tarragona**, i més concretament la zona de **Reus**, la que recolecta i exporta el major percentatge del fruit; seguida, a gran distancia, per **Girona, Castelló, Barcelona, Oviedo i Lugo**. La varietat **Negreta** és la més coneguda i sollicitada. El cultiu de l'avellana està molt estés pels països meridionals i **Turquia** se troba al cap del món en la seua producció.

És un fruit menut, d'uns 2 cm. de diàmetre, ovoide, oblong i a voltes esfèric en una punta en l'àpici; dispon d'un pericarpí llenyós i prim de color canella que cobrix en el seu interior una **armela redona** carnosa blanca-groguenca, envoltada d'una pel·lícula fàcilment desprendible de color part, similar al de la castanya.

Encara que es pot consumir **al natural**, trencant la corfa dura que l'envolta, tambe es pot fer **tostadeta** o **fregida**, consumint-se com entreteniment entre hores o com aperitiu junt a qualsevol beguda, sent casi rutinària la seua presència en bars i restaurants. En tot cas, l'avellana troba la seua principal àrea d'aplicació en l'industria confitera, sobre tot en l'elaboració de **torrons**, sent junt en l'armela dos verdaderes joyes. Igualment es utilitza en l'elaboració de tortades, dolços i gelats, aixina com en la fabricació d'olis per a ús domèstic i comestible, com també per a fer sabons finíssims i cosmètics de delicat perfum.

Fa l'aparició pels mercats durant la segona quinzena d'octubre i el gran consum se concentra en desembre, per les festes nadalenes. Com la majoria dels fruits oleaginosos, l'avellana seca és **molt nutritiva**, puix conté un 16% de proteïnes, un 65% de greix i un 2% de matèries minerals, potassi, calci, fòsfor, ferro, ademés de vitamines A i C. El seu consum proporciona 636 calories.

L'avellaner pertany a l'espècie **Corilus avellana**, de la familia de les **betulàcees** o de les **cupulíferes**, sent originari de **Ponto** (Àsia Menor), lloc d'a on fon importat pels grecs; té una alçària d'entre els 2 i els 5 m. La fusta de l'arbre, que és prou flexible, s'utilitza per a fer cercols, gàbies i elements pareguts; el carbó producte d'esta fusta, molt apreciat, s'emplea per a la fabricació d'acer i de pólvora.

RESENYA BIBLIOGRAFICA J.P.B.

Rueda, Òscar

Senyera Valenciana. Símbol de Llibertat

Col. Els Fanals, 12. L'Oronella. Valencia, 2012

(159 pàgines)

A primera vista pot donar l'impressió de que sobre la **Real Senyera** ya s'ha escrit molt i que un atre llibre resulta innecessari. Açò es cert i no. Com diu l'autor en el prolec, poc s'ha fet des dels estaments públics en investigació i difusió d'un símbol de l'importància de la Senyera si ho comparem en els esforços fets en uns atres camps, com el **Segle d'Or** o les institucions forals. Per un atre costat, des del valencianisme s'han publicat obres sobre el tema, tant d'investigació com de difusió, que culminen en els documentadíssims volums de **Ricart García Moya** i de **Antoni Atienza**.

Front ad estes obres, l'autor ha volgut fer "un llibre ideològic i divulgatiu, més que estrictament històric", en l'intenció de "posar en orde estudis, troballes, opinions i interpretacions que persones molt més acreditades han llançat en el passat (...) per a donar-les a conèixer al llector actual de forma sintetisada, entenedora i ordenada". En la seua llectura coneixerem l'història de la Senyera a l'hora que vorem cóm son desmuntades les falsetats que des dels sectors antivalencians s'han difos, com que la Senyera només representava al **Cap i Casal** i no a tot el **Regne de Valencia**, que es una invenció del segle XIX o que es un símbol tradicionalment "reaccionari" (mes be tot lo contrari, d'ahi el títol del llibre). I ho fa en abundància documental, de manera que una part de les il·lustracions se mostren en les pàgines del llibre (per cert, en una gran qualitat), remetent a una pàgina web per a la contemplació de les demes.

Un llibre dens per la quantitat d'informació que aporta, pero de fàcil comprensió per la forma en que esta s'ordena; tambe un llibre breu i de fàcil llectura. En definitiva, una "guia ràpida" -com diu l'autor- per a introduir-se en el coneixement de la **Real Senyera**.

Paco Vinyes

El passat 25 de juliol fallí Paco Vinyes, president del **Grup d'Albades Els Llauradors de Torrent**. Segons els evangelis,

quan Jesus se dirigi per primera volta a Pere, tornant este de peixcar, s'acostà ad ell i li digue: "Vine en mi i yo te fare peixcador d'homens". Paco Vinyes va naixer de familia de llauradors (1924), **fon llaurador i Deu el trià per a llaurar valencianisme**, per a deixar caure la llavor de la qual brotà el seu Grup, **Els Llauradors de Torrent, el qual ha difos, des de fa mes de 30 anys, la cultura i l'identitat valenciana** per tot el Regne de Valencia, l'Estat espanyol i Europa. La seua trayectoria es tan ingent que resumir-la resulta impossible. Paco tambe fon promotor de diferents obres i publicacions, entre elles les del seu amic, i gran valencià, Paco Lliso i Genovés. D'igual manera organisà i convidà a un sopar a diferents empresaris per a que li ajudaren a finançar l'obra clau de Lleopolt Peñarroja, *El Mozàrabe de Valencia* (1990). Va promoure un gran numero d'homenajes a diferents personalitats valencianes que, cadascu en el seu ambit i forma, defengueren els interessos valencians. Impulsà incontables viages i actuacions per a difondre la cultura valenciana, especialment el **Cant d'Estil i el Ball tradicional valencià**, estant sempre orgullosos de promocionar la **Missa a l'Estil de l'Horta**, un "trosset de cel" com li la calificaven. Col·laborà i participà en infinitat d'actes valencianistes, entre els quals destaquen les festes del Parterre (principis dels 80) o els tres aniversaris de Les Normes d'El Puig. L'unic reconeixement públic que va rebre del valencianisme, junt al seu Grup, fon la **Palma Dorada en 1993**. Paco era **incombustible i "rent" del valencianisme**, com li agradava dir. La seua energia i recòrt continúa, i continuarà sempre entre molts de nosatres, impregnant les nostres vides, donant **eixemple i lliçons d'integritat, humilitat, sacrifici i llealtat pel seu gran amor: Valencia**.

Ricart Pla i Tomás

<p>Resol l'acrostic del costat a partir de les definicions.</p>	<ol style="list-style-type: none"> Roca que està al nivell de l'aigua o per davall, prop de la superfície, sense que s'arribe a vore be. En sentit figurat, obstacul o dificultat gran. Se diu de la persona alta, prima i ben proporcionada. En masculí. Fer alguna cosa mes blanca. En forma reflexiva, tornar-se blanc o mes blanc. Persona que en l'antiga Roma no pertanyia a la classe social dels patricis. Antigament, persona que formava part de la classe social comuna i mes baixa del poble, fora de la noblea o de la fidalguia. S'aplica a tot lo que es propi o relatiu ad esta classe social. Escala molt estreta en l'interior d'un edifici per a pujar als diferents pisos. Fila de pedres que forma la vora de l'acera o de l'empedrat. Home que s'atribuix la facultat de localisar aigües subterranees utilisant una vareta, un pendul o un altre instrument. Teulada sobre pilars o qualsevol altre suport, que pot estar adossada o no a la paret, i que servix per a protegir a les persones, animals o utensilis de les inclemencies de l'orage. Persona que se troba afligida, desolada o que ha perdut l'anim o l'esperança. En masculí. Qualitat d'allo que resulta estrany, poc habitual o extraordinari. 	<p>1. 2.</p> <pre> _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ </pre>
<p>La solucio a peu de pagina.</p>	<p>PARAULES VERTICALS</p> <ol style="list-style-type: none"> Defallir, perdre les forces i el coneiximent temporalment. Educar, tornar fina a una persona que no te modals. 	

RONDALLA

Amagar la felicitat

Una de **dimoniets**.

En el principi dels temps estaven reunits uns **dimonis** i, pensant pensant, se'ls ocorregue: “¿Per que no fer -los, als homens, una **malifeta**?”. U d'ells digue: “Devem **furtar**-los alguna cosa”, pero tots a una preguntaren: “¿Qué els furtariem?”.

Un altre digue: “¿I si els llevem la **felicitat**? Podriem **amagar**-la per a que no la trobaren”. El primer propongue **amagar**-la en el cim de la montanya mes alta del mon. Imme-

diatament respongue el segon: “No, ahí no, puix en la força que tenen poden pujar i trobar-la”. Llavors un altre digue: “¿I en el **fondo** mari?”.

Seguidament la majoria respongue que no era lloc, puix en la curiositat i l'intel·ligencia que tenen segur la trobarien. Aixina continuaren sense ser capaços de trobar el lloc **idoneu** per a **amagar**-la, fins que al remat u dels **dimonis** que havia per-

turen: “¿A on?”. La resposta no se feu esperar: “L'amagarém dins d'ells mateixos i, com ni s'ho imaginaran, la buscaran fora, i mai la trobaran”. Tots

e s t i g u e r e n d'acort, i des d'aquell moment ha segut aixina: l'home se passa la vida a la busca de la **felicitat** sense ser conscient que esta forma part del ser huma.

maneixcut escoltant atent, pero sense dir paraula, **esclatà**: “Crec saber a on podem posar-la per a que mai la troben”. Sorpresos, tots a l'hora pregun-

Traduccio i adaptacio a la llengua valenciana d'una rondalla treta de [reflejosdeluz.net](#)

<p>GLOSSARI (paraula/ sinonims: definicio)</p> <p>Amagar/ Ocultar/ Cobrir: Impedir que es veja una cosa.</p> <p>Dimoniets diminutiu plural de dimoni/ diable: Nom generic dels esperits malignes</p> <p>Esclatà de esclatar: Manifestar-se subitament alguna cosa reprimida.</p>	<p>Felicitat/ Benestar: Estat d'anim de completa satisfaccio</p> <p>Fondo: La part mes baixa d'una cosa, com un recipient, una cavitat... Referit a la mar, la terra que hi ha baix de la massa d'aigua.</p> <p>Furtar/ Sostroure/ Robar: Prendre alguna cosa sense l'autorisacio del seu lle-</p>	<p>gitim propietari, sense fer us de l'intimidacio o la violencia</p> <p>Idoneu/ Apte/ Apropiat/ Convenient: Que reunit les condicions imprescindibles per a una funcio o comés.</p> <p>Malifeta/ Travessura/ Diablura: Mala accio.</p>
---	---	---

Solucio:

Verticals: 1. ESBALAIR 2. ESBEL·LUÇAR
9. MALCORAT 10. RAREA

1. ESCULL 2. ESVELT 3. ESBLANQUIR 4. PLEBEU 5. ESCALETA 6. RASTELL 7. SAURI 8. COBERTIÇ

I RECORDA... La nostra primera paraula es **esbalair**. Se diu que està **esbalait/-ida** la persona que ha perdut les forces i els sentits. Eix.: *La dona s'esbalai quan el mege li digue que el seu fill estava fora de perill.*

La nostra segona paraula es **esbelluçar**. Se diu **esbelluçar/-ada** a qui ha segut educat o educada en els seus modals, afinant-se en el seu comportament. Eix. *La comtesa contractà a una institutriu per a que esbelluçara a la jove orfena.*